

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS
 วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2
 THE STUDY OF ACHIEVEMENTS PHENOMENON-BASED LEARNING
 MANAGEMENT ACCORDING BY READS MODEL IN METHODOLOGY OF
 LEARNING COURSES FOR THE 2ND YEAR OF BACHELOR'S DEGREE

วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู*

ภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Varinporn Funfuengfu*

Department of General Education, Lopburi College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts

*Corresponding Author E-mail : Dr.Mam2512@gmail.com

(วันที่รับบทความ : เมษายน 10, 2568 ; วันแก้ไขบทความ : เมษายน 24, 2568 ; วันที่ตอบรับบทความ : เมษายน 28, 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 และ (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 2/1 ของวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับสลากห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนบริหารการสอน วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.37-0.77 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.24-0.83 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test) แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า

(1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 โดยภาพรวม นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.32)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน, รูปแบบ READS, ผลการจัดการเรียนรู้, วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

Abstract

The objective of this research were : (1) to compare the learning achievements between before and after the phenomena-based learning management according to the READS model in Methodology of Learning courses for the 2nd year of bachelor's degree, and (2) to study the students' satisfaction toward the phenomenon-based learning management according to the READS model in Methodology of Learning for the 2nd year of bachelor's degree. The sample group used in this research were undergraduate students in the 2nd year/1 of Lopburi College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute Of Fine Arts, Ministry of Culture, semester 2, academic year 2024, 29 students obtained from

cluster random sampling by drawing lots for one classroom as a random unit. The research tools were : (1) Teaching Management Plan in Methodology of Learning courses for the 2nd year of bachelor's degree which has a consistency index (IOC) between 0.80-1.00, (2) learning achievement test in Methodology of Learning courses for the 2nd year of bachelor's degree with difficulty (p) between 0.37 -0.77, classification authority (r) between 0.24-0.83 and a confidence value of 0.92, and (3) the student satisfaction assessment form with the phenomenon based on the READS model in Methodology of Learning courses for the 2nd year of bachelor's degree with a confidence value of 0.89. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and the Dependent t-test.

The results of the research were as follows :

(1) learning achievement after the phenomenon-based learning management according to the READS model in Methodology of Learning courses for the 2nd year of bachelor's degree was higher than before the learning management at the statistical significance level at .05.

(2) The student's satisfaction towards the phenomenon-based learning management according to the READS model in Methodology of Learning courses for the 2nd year of bachelor's degree. Overall, students were satisfied at a high level ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.32).

Keywords : Phenomenon-Based learning Management, READS Model, Learning Management Results, Methodology of Learning Courses

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคที่เทคโนโลยีและบริบททางสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาในสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์จึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ครูไม่เพียงแต่ต้องมีความรู้ในเนื้อหา แต่ยังสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ครูสภาได้กำหนดมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเน้นสมรรถนะที่หลากหลาย เช่น การวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาสมรรถนะเหล่านี้ได้ โดยเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงและการลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นครู ในยุคปัจจุบันเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด ผู้สอนจำเป็นต้องนำแนวคิด วิธีการ หรือสื่อใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based learning) เป็นรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากมีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานวิชาชีพได้ รูปแบบการเรียนรู้นี้มีจุดเริ่มต้นจากประเทศฟินแลนด์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 โดยมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนผ่านการนำเสนอสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ ตั้งคำถาม และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจ (อรพรรณ บุตรกตัญญู, 2561; Silander, 2015) การเรียนรู้ในลักษณะนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น โดยบูรณาการความรู้จากหลากหลายสาขาวิชาเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน

นักการศึกษาหลายท่านได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น Varinporn Funfuengfu (2022 : 1366–1377) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้รูปแบบ READS ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 รับรู้ปัญหา (Recognize Problems : R) ขั้นที่ 2 ระดมปัญหา (Eliciting

Brain Storm : E) ขั้นที่ 3 ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Assessing for Value Adding : A) ขั้นที่ 4 พัฒนาสู่ผลงาน (Developing Outcomes : D) และขั้นที่ 5 สร้างสรรค์สู่สังคม (Sharing to Society : S) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับดีมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ต่อมาวารินทร์ พินเฟื่องฟู (2566 : 33-45) ได้นำรูปแบบ READS ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และมีความคิดเห็นต่อรูปแบบ READS ในระดับมากที่สุด

จากการสังเกตและการประเมินการเรียนรู้ที่ผ่านมา พบว่า นักศึกษาที่เรียนในวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ยังมีข้อจำกัดในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติจริง และขาดทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน อีกทั้งในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนนั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันนั้นได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด โดยเน้นสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS ซึ่งมีขั้นตอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 โดยคาดหวังว่ารูปแบบ READS จะช่วยให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น พัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้อีกมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS อยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวน 43 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 2/1 วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม และใช้การจับสลากจำนวน 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนบริหารการสอน วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนบริหารการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งมีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. แผนบริหารการสอน

แผนบริหารการสอนวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 จำนวน 15 แผน ได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของแผนกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการประเมินมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าแผนมีความสอดคล้องและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ แผนการสอนแต่ละแผนประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ได้รับการออกแบบโดยอิงกับขั้นตอนของรูปแบบ READS ได้แก่ ขั้นที่ 1 รับรู้ปัญหา (Recognize Problems : R) ขั้นที่ 2 ระดมปัญญา (Eliciting Brain Storm : E) ขั้นที่ 3 ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Assessing for Value Adding : A) ขั้นที่ 4 พัฒนาสู่ผลงาน (Developing Outcomes : D) และขั้นที่ 5 สร้างสรรค์สู่สังคม (Sharing to Society : S)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (try-out) กับนักศึกษาที่เคยเรียนวิชานี้มาแล้ว จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.37-0.77 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (0.20-0.80) แสดงว่าข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสม ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.24-0.83 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (0.20 ขึ้นไป) แสดงว่าข้อสอบสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้ดี ค่าความเชื่อมั่น (KR-20) ของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบมีความคงที่ในการวัดผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3. แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท จำนวน 20 ข้อ โดยมีรายการประเมิน ประกอบด้วย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับรายการประเมิน โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha) ของแบบประเมินทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 ซึ่งแสดงว่าแบบประเมินมีความสอดคล้องภายใน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้แจ้งให้นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ทราบถึงรายละเอียดของการเรียนในภาคการศึกษานี้ ซึ่งประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS ระยะเวลาดำเนินการ และการวัดและประเมินผล

2. นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมงในห้องเรียนที่มีการควบคุมเวลาและสิ่งรบกวน ผู้วิจัยแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับการสอบและเนื้อหาที่ออกสอบ

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนบริหารการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งมีทั้งหมด 15 แผน แต่ละแผนใช้เวลา 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 60 ชั่วโมง

4. เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามแผนบริหารการสอน, นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ้ำ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน แต่มีการสลับข้อและสลับตัวเลือก

5. นักศึกษาทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS ในชั่วโมงเรียนสุดท้าย โดยผู้วิจัยอธิบายวิธีการทำแบบประเมิน และเน้นย้ำว่าข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินจะถูกเก็บรักษาเป็นความลับและนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

6. ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติที่เหมาะสม เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ผู้วิจัยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Dependent ซึ่งเป็นสถิติที่เหมาะสมกับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเดียวกันในสองช่วงเวลาที่แตกต่างกัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยถ้าค่า p-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่ามีความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าเฉลี่ยใช้เพื่ออธิบายระดับความพึงพอใจโดยรวมของนักศึกษา และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้เพื่ออธิบายการกระจายของข้อมูลความพึงพอใจ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดค่าระดับความพึงพอใจแต่ละช่วงคะแนนและความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 นำเสนอผลการวิจัย เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	29	40	15.24	1.85	38.960*	0.00
หลังเรียน	29	40	32.31	2.95		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.24 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 คะแนน การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.31 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.95 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 คน ดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เนื้อหา			
1.1 เนื้อหาที่มีความง่ายเหมาะสม	4.21	0.73	มาก
1.2 ปริมาณเนื้อหาเหมาะสม	4.17	0.71	มาก
1.3 เนื้อหาให้ความรู้ความเข้าใจชัดเจน	4.21	0.68	มาก
1.4 เนื้อหาที่น่าสนใจ	4.28	0.53	มาก
1.5 เนื้อหาทันสมัย	4.52	0.51	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้			
2.1 ระยะเวลาจัดกิจกรรมเหมาะสม	4.59	0.50	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมหลากหลาย มีที่น่าสนใจ	4.55	0.51	มากที่สุด
2.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.62	0.49	มากที่สุด
2.4 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้	4.52	0.51	มากที่สุด
2.5 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	4.52	0.51	มากที่สุด
3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้			
3.1 เหมาะสมกับเนื้อหา	4.31	0.47	มาก
3.2 หลากหลายมีที่น่าสนใจ	4.38	0.62	มาก
3.3 ทันสมัย	4.45	0.57	มาก
3.4 เหมาะสมกับผู้เรียน	4.48	0.57	มาก
3.5 ช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เรียนมากขึ้น	4.38	0.62	มาก
4. การวัดและประเมินผล			
4.1 การวัดประเมินผลมีความเหมาะสม	4.28	0.45	มาก
4.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน	4.31	0.60	มาก
4.3 การวัดประเมินผลสอดคล้องกับสิ่งที่เรียน	4.52	0.51	มากที่สุด
4.4 การวัดประเมินผลตามสภาพจริง	4.41	0.57	มาก
4.5 การวัดประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.41	0.57	มาก
รวมเฉลี่ย	4.41	0.32	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ในภาพรวม นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.41 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.32 คะแนน เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า รายการประเมินที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.62 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49 คะแนน และทุกข้อของรายการประเมิน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้สอนได้มีการเตรียมการล่วงหน้า โดยมีการวางแผนการสอน จัดทำแผนบริหารการสอนที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ READS ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีการทดสอบและนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เกิดผลจริง ตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแผนบริหารการสอนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง ซึ่งมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 รับรู้ปัญหา (Recognize Problems : R) ขั้นที่ 2 ระดมปัญญา (Eliciting Brain Storm : E) ขั้นที่ 3 ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Assessing for Value Adding : A) ขั้นที่ 4 พัฒนาสู่ผลงาน (Developing Outcomes : D) และขั้นที่ 5 สร้างสรรค์สู่สังคม (Sharing to Society : S) (Varinporom

Funfuengfu, 2022 : 1366–1377) ทุกชั้นตอนมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน โดยผู้เรียนมีโอกาสมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ได้ทุกชั้นตอน ผู้สอนและผู้เรียนมีบทบาทที่ชัดเจน โดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เกิดความเชื่อมโยงจนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ โดยการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และนำเสนอผลการปฏิบัติ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายทั้งแบบเดี่ยวแบบคู่ และแบบกลุ่ม สอดคล้องกับ Symeonidis and Schwarz (2016 : 38) ที่กล่าวว่า ความรู้นั้นคือความจริงที่เกิดจากการสืบเสาะด้วยมุมมองที่หลากหลายในสภาพแวดล้อมของโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งกระบวนการความรู้นั้น ครูมีหน้าที่อำนวยความสะดวก บทบาทของครูเพียงแค่นี้ และจัดระเบียบกระบวนการเรียนรู้แทนที่จะถ่ายทอดความรู้จำนวนมากให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปด้วยมุมมอง ที่มองว่าผู้เรียนเป็นผู้เข้าร่วมในสังคมแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Somkiart Intasingh (2519) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานและกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านหลักสูตร ความสามารถด้านการคิดเชิงนวัตกรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการนำรูปแบบไปใช้ พบว่า นักศึกษามีความรู้ด้านหลักสูตร ความสามารถด้านการคิดเชิงนวัตกรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01 ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ในภาพรวม นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกรายการประเมินนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ 5 ชั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS เป็นรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกชั้นตอน ผู้เรียนร่วมและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง สามารถทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจต่อสิ่งที่เรียน เกิดความมั่นใจและมีความสุขในการเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับไชยยศ เรืองสุวรรณ (2551) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในสถานการณ์ต่างๆ และจะเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงหรือสามารถสร้างความทรงจำระยะยาวได้ เมื่อผู้เรียนเรียนรู้สิ่งเหล่านั้นด้วยตนเอง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวารินทิพร พันธ์เพ็ญฟู (2567 : 87-94) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS วิชาทักษะการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.34)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS คือผู้สอนควรเลือกปรากฏการณ์ที่ทันสมัย เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆ ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับสื่อการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามชั้นตอนของรูปแบบ READS เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ของผู้เรียนทุกระดับ

เอกสารอ้างอิง

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2551). **Active Learning**. [Online]. Available : http://www.drchaiyot.com/news_file/p29075941553.pdf. [2568, มีนาคม 20].

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประกาศนียบัตรการครูสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับ

- คุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 7 พฤษภาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 109 ง. 10-14.
- วารินทร์พร ฟันเพื่องฟู (2566). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 2. **วารสารนิสิตวัง**, 25 (2), 102-109.
- _____. (2567). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1. **วารสารนิสิตวัง**, 26 (1), 87-94.
- อรพรรณ บุตรกตัญญู. (2561). การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อการสร้างมุมมองแบบองค์รวม และการเข้าถึงโลกแห่งความจริงของผู้เรียน. **วารสารครุศาสตร์**, 46 (2), 348-500.
- Silander, P. (2015). **“Digital Pedagogy.” How to create the school of the future: Revolutionary Thinking and design from Finland**. Oulu : University of Oulu, Center for Internet Excellence.
- Somkiart Intasingh. (2019). Development of Learning Management Model by Integrating PhenoBL Approach and DTP to Promote Curriculum Knowledge, Innovative Thinking Ability, and Achievement Motivation of Thai Pre-Service Teachers. **ASEAN Journal of Education**, 5 (2), 21-32.
- Symeonidis, V. and Schwarz, J. F. (2016). Phenomenon-Based Teaching and Learning through the Pedagogical Lenses of Phenomenology : The Recent Curriculum Reform in Finland. **Forum OŚwiatowe**, 28 (2), 31-47.
- Varinporn Funfuengfu. (2022). The development of Phenomenon-Based Learning Model for enhancing Active learning Competencies of Teacher Students. **International Journal of Positive School Psychology**, 6 (7), 1366-1377.